

**MODA TASARIM ÖĞRENCİLERİNİN SERGİ VE DEFİLE FİKİRLERİNE DAİR BİR
ARAŞTIRMA¹**

*A RESEARCH ON EXHIBITION AND FASHION SHOW IDEAS OF FASHION DESIGN
STUDENTS*

Emine BAKAN

Uşak Üniversitesi, Ulubey Meslek Yüksekokulu, Moda Tasarım Programı,
emine.tomruk@usak.edu.tr Uşak /Türkiye,

ÖZ

Gerek iki yıllık gerekse dört yıllık bölümlerde okuyan moda tasarım öğrencileri eğitim gördükleri süreç boyunca mesleki olarak teorik ve uygulamalı dersler almaktadırlar. Bu süreçte öğrenciler her ne kadar entelektüel bakış açısına sahip olurlarsa ortaya koydukları çalışmalar da o derecede özgün ve ilginç olacaktır. Eğitim aldıkları süre içerisinde derslerde tasarımlarını iki veya üç boyutlu çizimlerle veya üretimini yapıp görsel olarak gerçekleştiren öğrenciler, bu çalışmalarını sergi veya defile düzenleyerek başkalarına sunma imkânı bulmaktadırlar. Sergilerde ve defilelerde aldıkları geri dönütlerin ise öğrencinin akademik başarısına pozitif etkisi olduğu söylenebilir. Bu çalışmanın amacı, moda tasarım ön lisans öğrencilerinin açmış oldukları sergi ve düzenledikleri defilenin kişisel gelişimlerine ne derecede katkısı olduğunu belirlemektir. Çalışmanın evrenini Uşak Üniversitesi Ulubey Meslek Yüksekokulu Moda Tasarım programında 2016-2017 eğitim öğretim yılında öğrenim gören ikinci sınıf 22 öğrenci oluşturmaktadır. Bu çalışma bir araştırma makalesi olup, öğrencilere sorulan 13 önerme ve 1 açık uçlu sorudan oluşmaktadır. Sonuçlar frekans ve yüzdeleri dikkate alınarak değerlendirilmiştir. Çalışmanın sonucunda öğrencilerin öğrenim gördükleri 2 sene içerisinde aldıkları derslerden çıkarmış oldukları sergi ve defilenin kişisel özelliklerine pozitif etkisi olduğu söylenebilir. Bu bağlamda öğrencilerin hepsi derslerin en zevkli tarafı olarak açtıkları sergi ve defile gösterimlerini söylemişlerdir. Ayrıca öğrenciler bu tarz organizasyonların mesleki kariyerlerine pozitif etkisi olduğunu düşünmekteyken, yapılan çalışmaların estetik değer ve yaratıcılık açısından da faydalı olduğunu belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Tasarım, Sergi, Defile, Moda, Ön Lisans Öğrencileri

ABSTRACT

Fashion design students, studying for two years or four years, take vocational theoretical and applied courses during their education. In this period, even if students have an intellectual point of view, the studies that they reveal will also be original and interesting at that point. Students who make designs in two or three-dimensional drawings or produce visuals in the course of their education, have the opportunity to present these works to others by exhibiting or fashioning them. It can be said that the feedback they receive in exhibitions and fashion shows is a positive influence on the academic success of the student. The aim of this study is to determine the effect of the exhibitions and fashion shows that vocational school students revealed on their personal improvement. The universe of this study is 22 fashion design program students at second class that were studying in 2016-2017 academic year at Uşak University vocational school of Ulubey. This study is a research paper and consists of 13 propositions and 1 open ended question asked to the students. The results were evaluated considering the frequency and percentages. As a result of the study, it was seen that exhibitions and fashion that students presented within 2 years learning program, had a positive influence on their personal characteristics. In this context, all of the students told the exhibitions and fashion shows they opened as the most enjoyable side of the lessons. Moreover, while students think that such organizations have a positive effect on their professional careers, they also point out that the work done is also beneficial in terms of aesthetic value and creativity.

Keywords: Design, Exhibition, Fashion Show, Fashion, Undergraduate Students

¹ Bu çalışma 2.Uluslararası Mesleki Bilimler Sempozyumunda özet bildirisi olarak sunulmuştur.

1. GİRİŞ

Sözlüklerde yazan kelime anlamıyla toplumun tüketim trendlerini belirleyen ve onlara neyi tüketmesi gerektiğini düşündüren tüketim anlayışı olarak tanımlandırılan moda, Latince “Modus” kelimesinden türetilmiştir. Yani süslenme özentisi olarak zaman içerisinde hayatımıza geçmiştir. Bir diğer anlamıyla ise bir şeye karşı geçici olarak gösterilen aşırı ve yaygın düşkünlüktür. Bunların yanında belirli zaman dilimlerinde kendini tekrarlayan bir kavram olarak da karşımıza çıkmaktadır. Moda kavramı ne yazık ki hayatımızda bulunmasının yanı sıra tüm yaşantımıza da şekil vermektedir. Evimize aldığımız mobilyadan tutun da kullandığımız çantanın şekline kadar, son yıllarda elimizden eksik etmediğimiz cep telefonlarımızdan tutun da giydiğimiz pantolonun modeline kadar moda hayatımıza nüfus etmiş durumdadır.

Daha çok görsel sanatlar olarak nitelendireceğimiz moda kavramında dış görünüş veya özellik öncelikli beklenti olarak görülmektedir. Bu alanın eğitimini alan bireylerin de özellikle göze hitap eden tasarımlar yapması öncelikleri arasında sayılmaktadır. Öyle ki tasarımcıyı diğer rakip bireylerden ayıran ve tasarladığı ürünün/malzemenin tercih edilmesini sağlayan durum; daha entelektüel bakış açısına sahip olmasının yanında benzer ürün gruplarından farklı ek özellik bulundurmasıdır.

Moda tasarım alanında eğitim gören bireyler üzerine birçok çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalardan bazıları öğrencilerin **marka tercihlerine** (Koç, 2008) (Baydu, 2007) (Yeşiltaş, 2008) dair olmasının yanında **ekolojik tekstiller** üzerine (Cebeci, 2013) yapılmış olmakla birlikte öğrencilerin **tasarım sürecinde etkilendikleri faktörlere** ilişkin görüşleri (Özdemir, 2013), **etik kavrama bakış açısına** dair görüşleri (Akbulut, 2013), **giysi seçimlerine dair** görüşleri (Akıncı, 2014), (Ağaç ve Çeğindir, 2006), (Armağan ve Taşdelen, 2012), **satın almaya dair** görüşleri (Şahinoğlu, 2009) ve **temel tasarım dersine ilişkin** görüşleri (Uysal, 2015), (Erim, 2011) ile ilgili de çalışmalar yürütülmüştür.

Yukarıda belirtildiği şekilde moda tasarım öğrencileri ile yapılan çalışmalar incelendiğinde Uşak Üniversitesinde bu alanda yapılmış bir çalışmaya rastlanılamamıştır. Bu amaçla, yapılan bu çalışmada Uşak Üniversitesi Ulubey Meslek Yüksekokulu bünyesindeki ön lisans 2.sınıf moda tasarım öğrencilerinin defile ve sergi görüşleriyle alakalı bir araştırma yürütülmüştür. Araştırmanın yöntemine dair detaylar bir sonraki başlık altında anlatılmaktadır.

2. YÖNTEM

Araştırma 2. sınıf moda tasarım öğrencilerinin düzenledikleri sergi ve defilenin kişisel gelişimlerine ne derecede katkısı olduğunu belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Uşak Üniversitesi Ulubey Meslek Yüksekokulu moda tasarım programında 2016-2017 eğitim öğretim yılında öğrenim gören ikinci sınıf 22 öğrenci (20 kadın-2 erkek) oluşturmaktadır. Bu amaçla öğrencilere defile ve sergi etkinliklerini bitirdikten birkaç gün sonra birtakım soruların bulunduğu anket kağıtları dağıtılmıştır.

Araştırma için veriler anket tekniği ile, elden anket kağıtları dağıtılarak yapılmıştır. Uygulanan anketlerin içeriğinin oluşturulmasında Erim’in (2011) çalışmasından yararlanılmıştır. Elde edilen veriler “Microsoft Excel 2013” programında kodlanarak frekans ve yüzde dağılımları hesaplanmış ve sonuçlar değerlendirilmiştir.

Oluşturulan anket formu 2 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm; ankete katılan 22 ön lisans moda tasarım öğrencisinin 4. yarıyılın sonunda sergilemiş oldukları defile ve oluşturdukları sergiden çıkarımlarını saptamak amacıyla 13 önerme sorusundan oluşmaktadır. Bu 13 önerme sorusunun değerlendirilmesinde üçlü likert tipi ölçek kullanılmıştır. Her bir ifadeye “evet”, “hayır” ve “fikrim yok” şeklinde cevaplar mevcuttur. İkinci bölümde ise 1 açık uçlu soru bulunmakta olup, öğrencilerin sergi ve defilesini genel olarak değerlendirmeleri istenmektedir.

3. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırma anketinden elde edilen verilere dayalı olarak hazırlanan tablolar ve bunların yorumları yer almaktadır. Çalışmaya katılan öğrencilere ilişkin cinsiyet dağılımları Tablo 1’de görüldüğü üzere olmuştur. 2016-2017 eğitim öğretim yılında moda tasarım 2.sınıf öğrencilerinin çoğunluğunu kadınlar oluşturmaktadır.

Tablo 1. Ankete katılan öğrencilerin cinsiyet dağılımı

Cinsiyet	Sayı (n)	Yüzde (%)
Kadın	20	90,9
Erkek	2	9,1
TOPLAM	22	100

Araştırmaya katılan öğrencilerin anketin ilk bölümündeki 13 önerme sorusuna verdiği cevaplar Tablo 2’de gösterilmiştir. Anket sonuçları incelendiğinde öğrencilerin tümünün tüm önerme sorularına cevap verdiği görülmektedir. Bu durum öğrencilerimizin yapılan bilimsel çalışmalara karşı duyarlı olduğunu göstermekte ve sağlıklı bir sonuç çıkması için ellerinden geleni yapmaya çalıştıklarının göstergesi sayılabilmektedir. Ayrıca önermelere verilen birçok cevapta evet seçeneğinin daha yüksek frekanslarda olması yapılan sergi ve defilenin öğrencilere katkı sağladığı yorumunu da beraberinde getirmektedir.

Anket sorularındaki ilk önerme olan “Temel Tasarım, Giysi Tasarımı, Giysi Üretimi, Moda Aksesuar Tasarımı, Kumaş Tasarımı ve Proje Geliştirme (Doku Çalışmaları) dersleri çerçevesinde yaptığımız sergi ve defile bizim için iyi bir örnek oldu” önermesine öğrencilerin % 91’i evet, % 9’u ise fikrim yok cevabını vermişlerdir. Bu önermede çoğunluğun evet cevabını vermiş olması, yapılan bu etkinliklerin öğrencilerin kişisel gelişimlerine faydalı olduğunu göstermektedir.

Öğrencilerin hepsi ikinci önerme olan “Bu derslerin en zevkli kısmı dönem sonunda açtığımız sergi ve sergilediğimiz defilemizdi” cümlesine ise % 100 oranla evet cevabıyla katılmışlardır. Bu önermeye öğrencilerin hepsinin evet cevabını vermiş olması, görsel sanatlardan olan moda tasarıma karşı estetik duyarlılıklarının olduğunu ve bu bölümü zevkli olarak gördüklerini göstermektedir. Ayrıca bu etkinlik neticesinde etkinliğe katılan insanlardan aldıkları pozitif geri dönüşler de öğrencilerin hepsinin bu önermeye evet cevabını vermesine etken olmuştur.

Bunların yanında ise öğrencilerin % 23’ü (5 kişi) “Bu dersler çerçevesinde planlanan sergi ve defile fikri önceleri ürktüçüydü” önermesine evet derken, % 50’si hayır, % 27’si ise fikrim yok cevabını vermişlerdir. Yani öğrencilerin yarısı ziyaretçilere açık olan bu etkinlikten korkmazken, bir diğer yarısının ise başarısızlık duygusunu düşünmesi sebebiyle etkinlikten önce korkuya düştüğü söylenebilir.

Öğrencilerin büyük çoğunluğu (% 86) “Sergi ve defile sonunda bu derslerin önemini daha iyi anladım” önermesine evet cevabını verirken, % 14’lük bir kısım ise fikrim yok şeklinde cevap vermiştir. Buradan da anlaşılacağı üzere öğrenciler Temel Tasarım, Giysi Tasarımı, Giysi Üretimi, Moda Aksesuar Tasarımı, Kumaş Tasarımı ve Proje Geliştirme derslerinden çıkardıkları çizimlerini, ürünlerini ve giysilerini gerek sergileyerek gerekse defileye çıkartarak kendilerine daha çok katkıları olduğunu düşünmektedirler.

“Yapılan defile ve açılan serginin organizasyonunda sınıf içi iletişimin arkadaşlık bağlarımızı güçlendirdiğine inanıyorum” önermesine % 68’lik bir öğrenci grubu evet cevabını vermiştir. Bu önerme % 14 oranla hayır cevabı alırken, % 18 oranla da fikrim yok cevabı almıştır. Öğrencilerin bu önermeye verdiği cevapla sınıf içerisindeki etkileşimlerin organizasyonun hazırlanması sürecinde artmış olduğu söylenebilir. Öğrenciler bu etkinliği hazırlarken daha çok iletişim kurmuş ve daha iyi organize olabilmek için gerekeni yapmışlardır.

Tablo 2. Anket sonuçları

SORULAR	EVET		HAYIR		FİKRİM YOK		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Temel Tasarım, Giysi Tasarımı, Giysi Üretimi, Moda Aksesuar Tasarımı, Kumaş Tasarımı ve Proje Geliştirme (Doku Çalışmaları) dersleri çerçevesinde yaptığımız sergi ve defile bizim için iyi bir örnek oldu	20	90,9	0	0	2	9,1	22	100
Bu derslerin en zevkli kısmı dönem sonunda açtığımız sergi ve sergilediğimiz defilemizdi	22	100	0	0	0	0	22	100
Bu dersler çerçevesinde planlanan sergi ve defile fikri önceleri ürktüçüydü	5	22,72	11	50	6	27,27	22	100
Sergi ve defile sonunda bu derslerin önemini daha iyi anladım	19	86,36	0	0	3	13,63	22	100
Yapılan defile ve açılan serginin organizasyonunda sınıf içi iletişimin arkadaşlık bağlarımızı güçlendirdiğine inanıyorum	15	68,18	3	13,63	4	18,18	22	100
Yapılan bu tarz sergi ve defile etkinliklerinin mezun	20	90,9	1	4,54	1	4,54	22	100

olduktan sonra mesleki kariyerimize pozitif etkisi olacağını düşünmekteyim								
Bu dersler çerçevesinde yapılan sergi ve defilenin yaratıcılığımızı geliştirmede yararlı olduğuna inanıyorum	21	95,45	0	0	1	4,54	22	100
Sergi ve defileden önce yapılan organizasyon ile ilgili yeterince bilgiye sahiptim	12	54,54	8	36,36	2	9,1	22	100
Bu dersler neticesinde sergi ve defilede çıkardığım tüm çalışmalarımın estetik değer ve yaratıcılık açısından iyi olduğunu düşünüyorum	16	72,72	2	9,1	4	18,18	22	100
Bugün tekrar aynı konularda çalışmak isterdim	16	72,72	4	18,18	2	9,1	22	100
Tekrar aynı konularda çalışırsam daha farklı tasarımlar üretirim	19	86,36	1	4,54	2	9,1	22	100
Tekrar aynı konularda çalışsam aynı tasarımımda değişiklikler yaparım	12	54,54	4	18,18	6	27,27	22	100
Sergi ve defile sonunda bu tarz organizasyonlar hakkında daha fazla bilgiye sahip oldum	20	90,9	1	4,54	1	4,54	22	100

Bir diğer önerme olan “Yapılan bu tarz sergi ve defile etkinliklerinin mezun olduktan sonra mesleki kariyerimize pozitif etkisi olacağını düşünmekteyim” cevabı ise % 91 oranla evet olarak yanıtlanmıştır. 1 öğrenci hayır, 1 öğrenci ise fikrim yok şeklinde cevap vermiştir. Bu önermede öğrencilerin çoğunluğu moda tasarım bölümü okumanın bu tarz etkinliklerin de yapılması gerektiğini beraberinde getirdiğini düşünmektedir. Ayrıca farklı illerde farklı tarihlerde düzenlenen moda haftalarında tasarımlarını defileye çıkaran bireyler olabilmek adına okul içerisinde düzenledikleri bu etkinliği kişisel gelişimlerine faydalı bulmaktadırlar.

“Bu dersler çerçevesinde yapılan sergi ve defilenin yaratıcılığımızı geliştirmede yararlı olduğuna inanıyorum” önermesine 21 öğrenci, % 95’lik oranla evet seçeneğini işaretlemişlerdir. Bu önermeye büyük çoğunluğun, 1 öğrenci hariç tüm öğrencilerin evet cevabını vermiş olması öğrencilerin yaratıcılık ve estetik duyarlılıklarını geliştirmeyi hedefleyerek moda tasarım programında yola çıktıklarını göstermektedir.

“Sergi ve defileden önce yapılan organizasyon ile ilgili yeterince bilgiye sahiptim” önermesine % 55 evet, % 36 hayır, % 9 fikrim yok seçeneğini işaretlemiştir. Bu önermede evet seçeneği fazla olsa da hayır seçeneğinin diğer önermelere göre frekansının daha yüksek olmasının sebebi bu etkinliğin tüm plan aşamalarında öğrencilerin görevlendirilmiş olmasıdır. Yani Temel Tasarım, Giysi Tasarımı, Giysi Üretimi, Moda Aksesuar Tasarımı, Kumaş Tasarımı ve Proje Geliştirme derslerinin öğretim elemanları öğrencilere dönem sonunda sergi ve defile çıkarmaları gerektiğini söylemiş ancak organizasyonun tüm gerekliliklerini öğrenciler ayarlamışlardır. Bu sebeple de organizasyonun temelini öğrenciler kendileri atmışlar ve eksiklikleri zaman içinde telafi etmişlerdir.

“Bu dersler neticesinde sergi ve defilede çıkardığım tüm çalışmalarımın estetik değer ve yaratıcılık açısından iyi olduğunu düşünüyorum” önermesine öğrencilerin % 73’ü evet, % 9’u hayır, % 18’i fikrim yok şeklinde yanıtlanmışlardır. Bu sonuçla öğrencilerin çoğunun bu organizasyonda çıkardıkları çalışmalarda istekli olduğu söylenebilmekteyken, hayır veya fikrim yok şeklinde cevap veren öğrencilerin ise sergi ve defilenin yapıldığı gün arkadaşlarının da çalışmalarını gerek kendilerinin gerekse ziyaretçilerin görmesi ve yorumları almalarıyla estetik değer ve yaratıcılık açısından diğerlerine göre zayıf hissettikleri söylenebilir.

“Bugün tekrar aynı konularda çalışmak isterdim” önermesine % 73 oranla evet, % 18 oranla hayır, % 9 oranla fikrim yok cevabı verilmiştir. Bu cevapla öğrencilerin büyük çoğunluğunun aynı ya da benzer çalışmalarda istekli olduğu söylenebilir. Evet cevabı vermeyen öğrencilerin ise daha iyi çalışmalar çıkarmak adına düşündükleri için hayır veya fikrim yok şeklinde cevap verdikleri düşünülebilir.

“Tekrar aynı konularda çalışırsam daha farklı tasarımlar üretirim” önermesine öğrencilerin % 86’sı evet, % 5’i hayır, % 9’u fikrim yok seçeneğini işaretlemişlerdir. Bu önermeye çoğunluğun evet cevabını vermiş olması sergi ve defile sürecinin ve sonucunun öğrencilerin yaratıcılıklarına olumlu etkisinin kanıtı sayılabilir.

“Tekrar aynı konularda çalışsam aynı tasarımımda değişiklikler yaparım” önermesine öğrencilerin % 55’i evet, % 18’i hayır, % 27’si ise fikrim yok şeklinde yanıtlanmışlardır. Bu önermede evet seçeneğini işaretleyen öğrencilerin sergi ve defile sonunda aldıkları dış yorumlara göre tasarımlarında olumlu yönde değişiklikler yapabileceklerini, hayır diyen öğrencilerin ise edindikleri tecrübeler ışığında yaptıkları çalışmanın yeterli olduğunu ya da daha iyisini yapamayacaklarını düşündükleri söylenebilir.

“Sergi ve defile sonunda bu tarz organizasyonlar hakkında daha fazla bilgiye sahip oldum” önermesine öğrencilerin % 91’i evet demiştir. 1 öğrenci hayır, 1 öğrenci ise fikrim yok şeklinde cevap vermiştir. Bu önerme ile öğrencilerin çoğunluğu sergi ve defilelerin organizasyonu ile ilgili daha fazla bilgi edindiklerini ifade etmişlerdir. Bu sonuç, ikinci önermedeki “Bu derslerin en zevkli kısmı dönem sonunda açtığımız sergi ve sergilediğimiz defilemizdi” ve dördüncü önermedeki “Sergi ve defile sonunda bu derslerin önemini daha iyi anladım” önermeleri ile de uyumaktadır.

Ankette yer alan “Ne yaptınız? Ne yapmak isterdiniz? Sergi ve defilede çıkardığınız tasarımlarınız hakkındaki diğer düşüncelerinizi yazınız. Defileyi ve sergiyi genel olarak değerlendiriniz” açık uçlu sorusuna da diğer tüm sorular gibi bütün öğrenciler cevap vermişlerdir. 22 öğrencinin cevap verdiği bu açık uçlu sorunun cevapları birebir öğrencilerin cevapladığı şekilde Tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 3. Öğrencilerin anketteki açık uçlu soruya verdikleri cevap

SORU: Ne yaptınız? Ne yapmak isterdiniz? Sergi ve defilede çıkardığınız tasarımlarınız hakkındaki diğer düşüncelerinizi yazınız. Defileyi ve sergiyi genel olarak değerlendiriniz.			
CEVAPLAR		CEVAPLAR	
1.Kişi	Daha önceden planlama yapardım. Defile ve sergi güzeldi sadece bazı dikkatsizlikten kaynaklanan karışıklıklar yaşandı.	12.Kişi	Daha fazla ürün çıkarabilmek isterdim. Çıkardığım tasarımımın iyi olduğunu düşünüyorum. Defile ve serginin her şeye rağmen iyi geçtiğini düşünüyorum.
2.Kişi	Sergide masanın üzerine ürünleri yerleştirmede yardım ettim, defileye 3 ürün çıkardım, defile hazırlığı yaptım, bence defile güzeldi, konseptte uygun bir defile olduğunu düşünüyorum. Sergide çıkardığım ürünleri çok da beğenmemsem de güzeldi.	13.Kişi	Çıkarılmış olduğumuz ürünler biraz yetersiz sayılır. Ama güzel bir görsel çalışma olduğunu düşünüyorum. Tabii ki daha farklı yaratıcı fikirler olabilirdi. Eminim ki yapmış olduğumuz defile bundan sonraki çalışma hayatımızda pozitif ve yaratıcı etkiler bırakır.
3.Kişi	Arkadaşlarla birlikte sergi için resim seçtik, bunlardan hangilerinin daha iyi, daha ilgi çekici olduğuna baktık. Sergimiz ilklerde biraz özensizdi. Daha sonra düzenlenip daha iyi bir şekilde olması sağlandı. Müziğimiz sürekli geri alınıp çaldı ama yine güzel bir defile çıktığına inanıyorum. Biraz ihmalimiz oldu defilede, biraz da ilgilenmedik aslında ama yine de iyi bir defile çıktığına inanıyorum.	14.Kişi	Yapılan defile için daha fazla çaba gerekliydi. Hazırlıklar; ilişkiler zayıf olsa da güzeldi. Ama daha iyisi olabilirdi.
4.Kişi	Mankenleri ve sergideki ürünleri atölyeye getirdim, masaları düzenledim. Afiş için tasarım yapıp, baskıya verip bastırdım. Defileye çıkacak olan mankenlerin saç ve makyajını yaptım. Defile sırası nasıl olacak planlanmasında fikirlerimi sundum. Kırmızı halıyı alıp okula getirdim. Defiledeki ürünlerimi beğendim. İlk başta çok bütünleştirememsem de defile günü aksesuar, saç makyaj ile Yunan konseptine uygun olduğunu düşünüyorum. Mekân ve hazırlıklar güzeldi. Müzikte sıkıntılar çıkmış olsa da ortaya güzel bir şey çıktığını düşünüyorum. Rüzgâr çıkmasaydı daha güzel olabilirdi. Elbiseler uçtu. Sergideki ürünler uçtu ama genel olarak güzeldi.	15.Kişi	Daha iyi organize olabilseydik daha iyi bir defile ortaya çıkabilirdi. Tasarımlar ve aksesuarlar gayet hoştu. Sadece müzikte biraz sıkıntı yaşadık. Eğer bir defa daha şansımız olsaydı kesinlikle daha iyi bir defile ortaya çıkardı. Çünkü artık daha tecrübeliyiz.
5.Kişi	Defileye ve sergiye 3 ürün çıkarttım. Defiledeki tasarımım çok güzeldi ve herkes çok beğendi. Mankenim elbiseyi çok iyi taşıdı. Ama defiledeki müzik sıralaması ve mankenlerin sıralaması güzel değildi. Seyirci çok azdı.	16.Kişi	Defilemiz çok güzel oldu. Öğretmenlerimiz sayesinde defilenin nasıl olacağını öğrendik. Öncelikle çok teşekkür ediyoruz. Defile hakkında nerede nasıl olacağını öğrendik. Defilede bütün ürünler çıktığı için hiç kimse düşünceli davranmadı. Yani müzik hakkında falan iyi olurdu.
6.Kişi	Sergi için 2 ürün getirdim, müziklerin seçilmesinde yardım ettim, cansız mankenlerin yerleşiminde fikir öne sundum, resimlerin asılması için kızlara yardım ettim. Biraz daha	17.Kişi	Defilede tüm arkadaşlarımın katılımının olmasını, ürünlerinin sergilenmesini isterdim. Hiç katılım yapmayan, sorumluluk almayan arkadaşlarımız vardı. Defile

	sıra içinde olmasını isterdim defilenin. Tasarımları beğendim. Şarkıların düzgün sıra içinde çalmalarını isterdim.		müzikleri daha özenli seçilebilirdi.
7.Kişi	Defileden önce arkadaşlarımla birlikte görev dağılımı yaptık. Ben davetiye ve defile sunumundan sorumluydum. Sunum için bir konuşma metni hazırladım. Defile günü sabahtan okula geldik. Sergimiz ve defilemiz için gerekli malzemeleri taşıdık. Mekânda düzenlemeler yaptık. Daha sonra mankenlerimizi hazırladık. Defilenin sunumunu yaptım. Defile ve sergi sonrasında arkadaşlarımla birlikte malzemeleri atölyeye taşıdık.	18.Kişi	Seçilen müziklerin Yunan mitolojisi konseptine biraz daha uygun olmasını ve daha fazla olmasını isterdim. Defilenin çok iyi ve güzel olduğunu söyleyemem, daha iyi olabilirdi. Sergi için ise sergi masalarının daha özenli ve daha süslü olması gerekirdi.
8.Kişi	Ürünlerimiz sergiye çıktı ve daha güzel tasarımlar yapıp sunabilirdik. Ama yine de güzel oldu. Biraz daha defile müziğine canlılık katabilirdik. Yani farklı müzik ayarlayabilirdik. Ama hayalim defile yapmaktı. Ama ilk defa bir ürünüm defileye çıktı çok mutluyum. Güzel bir defileydi, güzel bir sergiydi.	19.Kişi	Defilede çıkardığımız ürünleri hem doku projeleri hem moda ve aksesuar tasarımları diye ayırdık böylelikle bizim yaratıcılığımız ön plana çıktı. Daha sonra mankenlerin yürüyüşleri ve estetik duruşları hakkında bilgi edindik. Müziklerin her şeyi etkilediğini fark ettik. Çünkü mankenlerimiz ne kadar iyi olursa olsun müziklerin iyi ve kötü olması onlara negatif ve pozitif etki sağlıyor. Bu yüzden bir daha defilemiz olsa müzikleri daha iyi ayarlardık. Ama çok faydası olduğundan eminim.
9.Kişi	Defilede 2 kıyafetim boy gösterdi. Çıkan bütün kıyafetler başarılıydı. Birlik beraberlik sonucu oluşan bir defileydi. Sergimiz insanlar tarafından ilgi gördü.	20.Kişi	Sergi için ürün çıkartmadım. Defilede 2 ürünüm vardı. Sergi için çizimleri seçtim. Sergilenecek doku malzemelerini defile yerine taşıdım. Cansız mankenleri yerleştirdim, arkadaşlarımla nerede durması gerektiğine karar verdik. Defile çok güzeldi. Her kıyafet çok güzel bir şekilde sergilendi.
10.Kişi	Defile ve sergide çıkardığım ürünlerden memnunum. Lakin daha fazla ürün yapıp, daha çok ürün sergilemek isterdim. Onun dışında çıkardığım ürünlerden memnunum. Defile ve sergide arkadaşlarımızla birlikte çalıştık. Sanırım 2 yılda tek ortak çalışmamız buydu.	21.Kişi	Sergi için tasarımları seçtik, masaları düzenledik. Cansız mankenlerin yerlerini düzenledik. Defile provası ve koreografi hazırladık. Sergide 2 tane çizimim, 1 tane cansız mankenin üzerinde elbisem vardı. Defilede 3 tane kıyafet sergiledim. Defile sırasında karışıklıklar oldu maalesef.
11.Kişi	Defile ve serginin güzel olduğunu düşünüyorum. Sınıf içi arkadaşlık bağlarının bu defile sayesinde güçlendiğini düşünüyorum.	22.Kişi	Giysi üretimi, giysi tasarımı, proje geliştirme ve kumaş tasarımında yaptığımız ürünlerden sergiledim ve defileye sundum. Defile ve sergi genel anlamda güzeldi. Bazı eksiklikler olsa da görsel olarak tamamlanmıştı. Bütün kıyafetlerin tam anlamıyla sunulduğunu düşünüyorum.

Öğrencilerin sergi ve defile bitiminde genel değerlendirme ve görüşlerinin sorulduğu açık uçlu soruya verdikleri cevaplarına bakıldığında; genel olarak iyi bir sergi ve defile sunduklarını, daha iyi organize olmuş olsalardı da daha iyisini çıkartabileceklerini düşündükleri söylenebilir.

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışma kapsamında Uşak Üniversitesi Ulubey Meslek Yüksek Okulunda 2016-2017 Eğitim Öğretim yılında öğrenim görmüş olan Moda Tasarım Programı 2.sınıf öğrencilerinin düzenlemiş olduğu sergi ve defileleriyle alakalı fikirleri ve değerlendirmeleri yer almaktadır. Elde edilen bulgular incelendiğinde öğrenciler moda tasarım eğitimi aldıkları süreç boyunca gördükleri temel tasarım, giysi tasarımı, giysi üretimi, moda aksesuar tasarımı, kumaş tasarımı ve proje geliştirme gibi derslerinin içeriğinde yapmış oldukları çalışmalardan çıkardıkları sergi ve defilenin iyi bir örnek olduğunu düşünmekte ve derslerin en zevkli kısmının bu etkinlik olduğunu söylemektedirler. Etkinliğin düzenlenmesinden önce sergi ve defile fikrini ürütücü bulan öğrenciler, deneyimlendikten sonra ise temel tasarım, giysi tasarımı, giysi üretimi, moda aksesuar tasarımı, kumaş tasarımı ve proje geliştirme derslerinden çıkardıkları çizimlerini, ürünlerini

ve giysilerini gerek sergileyerek gerekse defileye çıkartarak kendilerine daha çok katkıları olduğunu belirtmişlerdir. Bu vesileyle öğrencilerin aynı zamanda sınıf içi iletişimi, etkileşimi ve organizasyonel bütünlükleri de gelişmiştir. Öğrenciler yapılan sergi ve defilenin estetik değer açısından yaratıcılıklarını geliştirmede yararlı olduğuna inandıkları için mezun olduktan sonra kariyerlerine pozitif etkisi olacağını düşünmektedirler. Büyük çoğunluk tekrar çalışmak isteseydi aynı konuda çalışmak isteyebileceğini bildirmiştir. Hatta aynı konuda çalışırsa daha farklı, daha göz alıcı tasarımlar üretebileceklerini söylemişlerdir. Bunların yanında öğrenciler; “daha iyi organize olabilseydik daha iyi bir defile ortaya çıkabilirdi” görüşündedirler. Ancak bu defilenin mesleki kariyerleri açısından çok iyi bir örnek teşkil ettiğini, yapılan sübjektif veya objektif hataları daha iyi gördüklerini, sınıf içi arkadaşlık bağlarının bu defile sayesinde güçlendiğini belirtmişlerdir.

Elde edilen bu bilgiler ışığında aşağıdaki öneriler sunulabilir;

- ✓ Öğrenciler sergi ve defilenin kişisel özelliklerine ve mesleki kariyerlerine pozitif etkisi olduğu ortak görüşündedirler. Bu sebeple moda tasarım programında okuyan öğrencilerin eğitim süreleri boyunca en az 2 defile sunmaları ve sergi açmaları önemlidir.
- ✓ Yapılan çalışmalar öğrencilerin gözünde estetik değer ve yaratıcılık açısından faydalı olmuştur. Görsel sanatlarla ilgili alanlarda eğitim alan bireyler için bu tarz etkinlikler önem arz etmektedir.
- ✓ Öğrenciler birlikte yaptıkları organizasyonlarda iletişim yönünden daha güçlü bağlar kurabilmektedirler.
- ✓ Yapılmış olan bu araştırma Uşak Üniversitesi Ulubey Meslek Yüksekokulu moda tasarım öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir. Diğer üniversitelerin moda tasarım bölümlerinde okuyan öğrenciler üzerinde de gerçekleştirilerek, öğrencilerin sergi ve defileye karşı yaklaşımları ortaya çıkarılabilir.

Bu çalışma; moda tasarım okuyan öğrencilerin sergi ve defile gibi etkinliklerin mesleki gelişimlerine katkısını görebilmesi açısından önem arz etmektedir.

KAYNAKLAR

Ağaç, S. ve Çeğindir, N. (2006). Üniversite öğrencilerinin giyim ihtiyaçlarını karşılama ve moda konusundaki görüş ve davranışları. Hacettepe Üniversitesi Sosyolojik Araştırmalar Dergisi (<http://www.sdergi.hacettepe.edu.tr>).

Akbulut, A.S.T. (2013). Moda tasarımı öğrencilerinin etik kavramına bakış açılarının değerlendirilmesi: Eskişehir örneği. İdil Dergisi 2(8).

Akıncı, Ö.B. (2014). Moda trendlerinin giysi seçimi ve satın almaya etkileri. Gazi Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi.

Armağan, E. ve Taşdelen, M. (2012). Üniversite Öğrencilerinin Giyim Tercihlerini Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma. Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi, 4(1), 85-95.

Baydu, S. (2007). Hazır giyim sektöründe marka oluşturma aşamasında eğitimin rolü. Gazi Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi.

Cebeci, D.T. (2013). Ekolojik tekstillerin moda tasarımı üzerine etkileri. Marmara Üniversitesi Sanatta Yeterlik Tezi.

Erim, G. (2011). Temel tasarım dersinde öğrencilerin estetik duyarlılıklarını ve yaratıcılıklarını geliştirme üzerine örnek çalışma. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 24(2), 487-501.

Koç, F. (2008). Gençlerin markalı giysilere karşı tutumunun sosyo-kültürel açıdan değerlendirilmesi. Tekstil ve Konfeksiyon.

Özdemir, C.D. (2013). Lisans düzeyinde moda tasarımı eğitimi alan öğrencilerin tasarım sürecinde etkilendikleri faktörlere ilişkin görüşleri. Gazi Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi.

Şahinoğlu, D.Z.B. (2009). Post modern tüketim ve moda satın alma davranışı: Türk moda tüketicilerine yönelik bir araştırma. Marmara Üniversitesi Doktora Tezi.

Uysal, E. (2015). Temel tasarım dersine ilişkin öğrenci görüşleri. Yedi: Sanat, tasarım ve bilim dergisi, 14 (51-65).

Yeşiltaş, E. (2008). Moda sektöründe marka kimliği, tüketici algısı ve Mavi Jeans örneği. Anadolu Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi.